

Mál nr. 221/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 13. júní 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 26. júlí 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 30. júlí 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M slasaðist við vinnu sína hjá X þann 13. maí 2022. Atvikið átti sér stað með þeim hætti að M var að færa 25 kg poka af frystri rækju til. Við verkið stóð M ofan á bretti sem stóð ofan á öðru bretti. Þegar M var að koma pokunum fyrir milli brettanna féllu lausir rækjupokar ofan á hægri öxl hans og handlegg. Í kjölfarið féll M til jarðar og í beinu framhaldi féllu fjölmargir pokar ofan á hann er hann lá á jörðinni. Lögregla kom á vettvang og bendir M á að ekki hafi verið rétt eftir honum haft í skýrslu lögreglu. Horfa eigi til annarra samtímagagna og frásagnar vitnis hvað málsatvik varðar. M hefur gert kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu vinnuveitanda síns, X vegna þess líkamstjóns sem hann varð fyrir. V hefur hafnað greiðsluskyldu úr ábyrgðartryggingu X vegna líkamstjónsins.

M byggir á því að X beri ábyrgð á tjóni hans á grundvelli þess að aðstæður á vinnustað hafi verið hættulegar þannig að öryggi hans hafi verið stefnt í hættu. Pokarnir sem þurfti að hlaða hafi bæði verið sleipir og þungir, auk þess að hafa verið illa raðað upp á brettið. Það hafi haft þær afleiðingar að farmurinn hafi orðið óstöðugur. Enginn búnaður hafi verið á staðnum sem hefði getað gert M kleift að vinna verkið með öruggari hætti. Þá hafi M verið við störf í 15 klst þegar slysið átti sér stað og vinnutími hans þennan dag því langt umfram það sem eðlilegt getur talist. Mikil pressa hafi verið á M og aðra starfsmenn við verkið. Hafi X mátt vera ljóst að verkið sem M vann gæti reynst hættulegt. Ekkert áhættumat hafi lagið fyrir og var slysið ekki tilkynnt til Vinnueftirlitsins samkvæmt 79. gr. laga nr. 46/1980. Vísar M til ákvæða laga nr. 46/1980 og reglna sem settar hafa verið á grundvelli þeirra laga, máli sínu til stuðnings.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X vegna slyssins og byggir á því að slysið verði ekki rakið til skaðabótaskyldrar háttsemi X eða annarra sem hann ber ábyrgð á. Samkvæmt upplýsingum frá X sé M vinnslustjóri og hafi verið í a.m.k. 10 ár er slysið átt sér stað en mun hafa starfað hjá X mun lengur eða allt frá árinu 1983. Hann hafði því áratuga reynslu af störfum líkt og þeim sem hann sinnti á tjónsdegi og hafði allar forsendur til að taka ákvörðun um hvernig standa skyldu að málum líkt og hann gerði ásamt öðrum móttökustarfsmönnum. Þar sem pokarnir voru hálir og magnið mikið var hætta á skriði og hruni en starfsmenn voru meðvitaðir um þá hættu og hvattir til að fara varlega t.d. með því að vera aldrei einir inni í frysti. Er því hafnað sem ósönnuðu að slysið verði rakið til þess að mikil pressa hafi verið á starfsmönnum af hálfu rekstrarstjóra og vegna þess að M hafði unnið langt umfram venjulegan vinnudag er slysið átt sér stað. Ekkert í gögnum málsins styðji þá niðurstöðu. Telur V réttast að miða málavaxtalýsingar við frumskýrslu M sjálfs sem tekin var strax í kjölfar slyssins en ekki endursagnar úr læknisvottorði eða skýrslu vitnis.

Í viðbótarathugasemdum sínum hafnar M því alfarið að atvikið megi rekja til hans eigin gáleysis. Kjarni málsins sé þvert á móti sá að slysið varð vegna vanbúnaðar sem X ber ábyrgð á. Hefði Vinnueftirlitið mætt á vettvangi hefði slysið verið tilkynnt þangað og óháð rannsókn hefði farið fram.

Álit.

Ágreiningur þessa máls lýtur að því hvort líkamstjón M megi rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu X eða starfsmanna þess, þannig að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu en það hvílir á M að sýna fram á að svo hafi verið. M byggir á því í málskoti að líkamstjón hans megi rekja til þess að aðstæður á vinnustað hafi verið hættulegar og skorts á áhættumati. Þá vísar M jafnframt til þess að slysið hafi ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins í samræmi við 79. gr. laga nr. 46/1980. Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar

tilkynna til Vinnueftirlits öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Slys þar sem líkur eru á að starfsmaður hafi orðið fyrir langvinnu eða varanlegu heilsutjóni skal tilkynna Vinnueftirlitinu eigi síðar en innan sólarhrings. Með vísan til þessa lagaákvæðis og í ljósi dómafordæma er litið svo á að atvinnurekandi sem ekki hefur tilkynnt slys samkvæmt ákvæðinu skuli bera hallann af sönnunarskorti um málsatvik að því leyti sem þau eru óljós og aðila greinir á um þau.

Samkvæmt fyrirbyggjandi gögnum var M frá vinnu í nokkrar vikur eftir slysið. Þannig er ljóst að X bar að tilkynna slysið til Vinnueftirlitsins án ástæðulausrar tafar. Það var ekki gert og því voru tildrög slyssins ekki rannsökuð af eftirlitinu. Hins vegar kom lögregla á vettvang, tók ljósmyndir og ræddi við rekstrarstjóra X, samstarfsmann M og M sjálfan. Í málinu er ágreiningur um málsatvik þar sem M telur að sú lýsing á tildrögum slyssins sem lýst er í lögregluskýrslu og höfð er eftir honum sjálfum, sé röng. Vísar M til frásagnar vitnis í sömu skýrslu og annarra samtímagagna máli sínu til stuðnings. Í ljósi þess að slys M var ekki tilkynnt til Vinnueftirlitsins, eins og atvinnurekanda bar að gera, sbr. fyrrgreind lagafyrirmæli, verður með hliðsjón af dómaframkvæmd að leggja frásögn M til grundvallar málsatvikum málsins. Er þar horft til þess að frásögn M í málskoti er á sama veg og frásögn vitnis í lögregluskýrslu sem lýsir tildrögum slyssins á þann veg að M hafi verið að stafla lausum pokum af rækju á milli tveggja bretta til að skorða þau af. M hafi staðið á bretti sem var ofan á öðru bretti til að ná að koma pokunum fyrir. Hafi M dottið niður og fallið á jörðina og í kjölfarið hafi bretti fallið og hafi 15-20 pokar af rækju falið ofan á M þar sem hann lá á jörðinni. Um var að ræða tiltölulega einfalt verk en hætta gat skapast þar sem pokarnir voru sleipir og þungir. Samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað og hollustuhætti á vinnustöðum hvílir sú skylda á atvinnurekanda að tryggja að gætt sé fyllsta öryggis og góðs aðbúnaðar og hollustuhátta á vinnustað. Fram kemur í gögnum málsins að M hafi verið vinnslustjóri hjá X og starfað þar frá árinu 1983. Verður í ljósi stöðu hans og reynslu að telja að honum sjálfum hafi borið að tryggja öryggi sitt og annarra starfsmanna með því að gera viðeigandi varúðarráðstafanir. Ósannað er að M hafi verið beittur þrýstingi til þess að vinna verkið hratt eða að slysið megi rekja til langs vinnudags M. Er það mat nefndarinnar að ekki sé sýnt fram á annað en að um hafi verið að ræða óhapp og eigin aðgæsluleysi M sem ákvað að vinna umrætt verk með þeim hætti sem hann gerði umrætt sinn án þess að leita aðstoðar samstarfsmanna eða grípa til ráðstafana til að tryggja pokana betur. Er því, eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni, ekki sýnt fram á að skilyrði bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X séu uppfyllt.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 22. október 2024.
rafræn undirskrift

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir